

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
3 martie st. v.
15 martie st. n.

Este în fiecare duminică.
Redacțiunea:
Strada principală 375 a.

Nr. 9.

A N U L XXVII.
1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Peste-un veac.

(Satiră.)

Sanduri gânduri svânturate de ce lumea o oliți?
Mai rămâneți liniștite, ce atât ve obosiți?
Ve frământă viitorul? — El reiose din trecut:
A schimbă voi mersul lumei-i dor zadarnic și pierdut;
Unul să 'ndrepteze lumea, ôrecând s'a încercat
Și acela, drept respălă, a murit crucificat!
Omenirea?

Sigur alta o să fie peste-un veac;
Cei ce vin, în urma noastră, vor găsi la toate leac;
Născocir vor aripi, vele ca s'ajungă tot mai sus;
Impărații da-vor mâna;

Între domn ș-al seu supus
Va domni o pace mare, vor fi țeri fără de hotar,
Dile negre și nefaste șterse-or fi din calendar;
Nu-o să fie cum e astăzi, când ca fiare noi trăim,
Când chiar gloria străbună întinăm, nesocotim.
Mama lui Stefan cel Mare?

E o crudă printre noi.
Să-și îmbărbăteze fiul, să se ducă la reșoi?
E barbar.

Dar o soție c'a-lui Neagu-Basarab,
Caracter mai fu ș-acela?

Lucru de femeică, — slab;
Auți, sculele să-și deie pentru sfinți și mănăstiri!
De pe-acuma ție voivodii:

«Oh! ce prôste uneltiri!
Firea-i de veci ingrădită, noi suntem ai sei copii,
Jos altare d'aurite, nu mai vrem noi jucării.
Dărnicia e prostie, dând noi chiar ne umilim.
S'a dus vremea cu agți și cu sfântu-Ierusalim!
Nici Vlădica nu mai ține serbătore séu vr'un post;
Cine crede 'n sfânta cruce, e bigot sărit și prost.»
Astfel suntem; povîrnișul unde mergem e vădit;
Viitorul, de p'acuma, este bine dovedit!

Peste-un veac, în'reg norodul va fi numai frumuseți;
Toți crescuți de o potrivă, toți avuți și toți s meți.
Resăritul cu apusul o să fie la un gând,
Proletarul cu magnatul vor ședé atunci la rând.
O să piără, de pe lume, tipuri ca bancher, slușbași,
Mutro strîmbe, deochiate, seci, tâlhari și buclucași
Ș-o să fie lumea 'ntregă un locaș curat și sfânt;
Mai ales de-i va inghite chiar de vii acest pământ!

Căsnicia? O s'ajungă legătură cu contract
Și făcută și strucată ca și cel mai simplu act;

Nu temeinică și sfântă, cum se șcie din bătrâni,
Ci, vremelnică, nerodă, soții-or fi ca niște câni;
Tații, or ședé acasă, mamele la tribunal;
Pacea vetrei va fi dulce, n'o va bate nici un val
Și-unde pui că, din desbateri, din tribună, o femei,
Oratori veți nașce toate pe ai voștrii mititei!

Invetă-vor ei o limbă cu discursuri, proceduri,
Cu partide de tot felul, cu ne mai sfêșite uri
Până și 'n potriua vóstră care astfel i-ați crescut,
Care v'ați uitat menirea ce-o avurăți în trecut.

A'ultere și divorțuri nici că s'or mai pomeni,
Ômenii trăind d'a valma, cinstea or desprețui.
Imitând, ca și maimuțe, rele de prin alte țeri,
Ce la noi progres se chiamă, êr acolo destrăvări.
Cine șcie viitorul, peste-un veac, ce-o mai păstră,
Pentru ce năsdrăvânfe fiu de fiu s'o shuciumă!

Cât aş vré din morți atuncia să mai pot să me trezesc,
Fericirea omenirei să 'nșeleg, să prețuesc!
Ôre? Decepționistul, filosoful pesimist,
Vor găsi ș-atunci pământul tot sêlbatec și tot trist?
Dar țărîna mea, uitată o să fie flóre, ori hozi,
Nici atunci nu va 'nșelege aste cete de norozi,
Cari alungă, ți și nôpte, înțelesul dovedit
Și croesc la legi ce încă nimerui s'a potrivit;
Apoi móre în neșcire, unul pentru că e nor,
Altul că e sóre póte în cuprinsul tuturor;
X că nu va să lucreze, Y că n'are para
Și că Z avea mai multe și să-i dea nu se 'ndură
Póte dór socialiștii până-atunci or isbuti
Dela harnic să ia munca și 'ntre leneși a 'mpărți
S-o să fie némul, clasa, d'o potriuvă.

Îar câștigul
Retezat întocmai cum îi în baltăce țipirigal.
N-î va trece nici la anul, nici cât vârful cel de ac;
Asvêrlî-vei gologanul ne găsind nici un sărac
Tu acel ce-odinióră nu puteai să te strecorei
De milogi, de totă mâna, cari te imbulđiau ca ciori!
Toți cu drepturi, toți cu grade vor ródé câte-un ciolan,
Va perî și chiar cuvêntul de desmetie și golan.

Să mai veđi ce bucurie o să fie pe calici
Când, cei mari, vor sta la umêr, d'o potrivă, cu cei
mici . . .

Dar ogorul?

Va rămâne steip atunci înțelenit?
Nu, ará-vor împêrați, căci destul s'au odihnit!

Smara

Mărióra.

(Nuvelă.)

I.

Familia Dumbrăveanu se află în anul 1863 la băile Borănescu din Gura Teghi, un sat foarte frumos așezat pe muchea munților plini cu brazi și udați la pôle de riul Basca, care curgea cu furie rostogolind pietrele care se prăvăliau din munți.

Eră într'o duminică.

După mėsă, Mărióra — fiica dlui Dumbrăveanu — rugă pe tatăl seu să mergă de cealaltă parte a râului ca să vedă mai de-aprópe frumoșele peisaje, ce se desfășurau ca o panoramă înaintea privirei. Tatăl seu, care nu-i refusase nimic până atunci, primi. Chemă pe Constantin, stăpânul caselor unde găzduiau și-l rugă să-i călăuzescă de cealaltă parte a râului.

Țeranul primi și după o jumătate de oră erau pe drum.

Mărióra mergea înainte; după dēnsa veniá Dochița, sora ei mai mică și în urmă domnul Dumbrăveanu, soția sa și Constantin.

Drumul eră foarte pitoresc.

La fie-ce potecută ce se vedea pe cōsta munților, Mărióra se suiá pe dēnsa în fuga mare, sārind din piétră în piétră, fără frică de-a-i alunecá piciorul și a se prăvăli în prăpastie. Mărióra tot mergēnd înainte, ajunse într'o parte unde riul făcea o cascadă. Sgomotul care-l producea cǎderea apei dela o înălțime aprópe de 15 metri, se auđiá foarte de departe. D'asupra eră un fel de trunchiu tăiat dintr'un arbore mare, și care fusese pus acolo cu scopul de a trece pe malul celalalt; inse nimeni din satul acela nu se încercase a trece peste dēnsul, căci adâncimea eră mare și le eră frică să nu le vie ametełá și să cadă în mijlocul stâncilor.

Mărióra se opri, contemplând cam cu frică acea operă a naturei, dar după puțină rezistență se sui pe trunchiu, pentru a vedé mai bine fundul prăpastiei. În acel moment se apropiau și ceialaltii; Mărióra când îi vedu, se dete jos.

— Copil reutácios ce ești! — îi dīse tatăl seu mângâindu-i incet frumosul ei păr negru — pentru ce te suiseși pe acel trunchiu? nu-ți eră frică că póte să-ți vie ametełá și să cađi în riu?

— Nu nici de cum, tatá; dta șcii foarte bine, că eu nu sūnt o fată fricósă, — și sārută pe tatăl ei pe obraz.

Constantin se apropiase și el de trunchiu.

— De câte ori trec pe aci și ved acest arbore — dīse dēnsul. — îmi aduc aminte de o întâmplare foarte ciudată care s'a petrecut acuș un an.

— Și ce s'a întâmplat? — întrebă Mărióra repede.

— Ascultați... dar mai întei ar fi bine să stăm pe sub copacul acela, căci arde sōrele grozav.

După ce se aședără jos, Constantin care se pusesese la mijloc, incepu:

»Veniam acasă. Ved că din marginea drumului o trāsură se îndreptase spre mine și când me ajunge se dá jos din trēnsa un tinér care, purtá un costum pré frumos de vênátóre, care-i ședea de minune, mai ales că și el eră frumos de picá; par că-l ved, cu un păr lung care-i cădea în bucle aurii pe umerii sei largi; o față albă, ochi albaștri plini de vioiciuue, a căror privire eră limpede ca și seninul cerului. După ce me salutá, me întrebă decă ar puté să găsescă în sat vr'o casă unde să găzduescă vr'o doue-trei dīle; pentru că nu aveam pe nimeni atunci, îl poftii la mine.

Pe drum vorbirăm despre felurite lucruri; mai ales de vênátóre, căci băgasem de sémă că-i plăcea mult. Din vorbă în vorbă ajunsei să-i spui despre un urs care băgase gróză pe atunci în toți locuitorii și că nu s'a găsit încă nimeni să-i vie de hac.

El când auđi ce-i spusese eu, nu mai putea de bucurie.

Me întrebă unde șade de obicei fiara.

I-am spus că la trunchiul pǎrăginit — adecă aci — îl póte vedé diminéța, căci veniá de mănecă smeurá ce se găsiá multá prin aseste locuri.

Cum ajunserăm acasă, îmi spusese, că a doua dī va merge să véneze ursul.

Eu me uitai la dēnsul și nu me putui stăpâni de a nu zimbí.

— Dar pentru ce riđi? — me întrebă el.

— Cum să nu riđ? dta care ești așá de tinér voiești ce faci aceea ce n'a fost nimeni în stare să facă pân' acuma.

-- Ei bine, vom vedé mâne decă ai să mai re-mâi tot în acēsta idee.

A doua dī, cum ne scularăm, me rugă să merg cu dēnsul pentru a-i arată locul.

Cu tóte rugámintele mele de-a nu se duce, nu-l putui oprí dela acest pas primejdios.

În fine, pentru că n'aveam încotro, me dusei cu dēnsul și după puțin eram aci.

Mărióra ascultá cu cea mai mare atenție narațiunea acēsta originală.

Fiecare vorbă a lui Constantin producea o impresie necunoscută

Eră pasionată de eroismul acelu tinér, pe care nu-l cunoșcea, dar pentru care simțiá un «ce» neesplicabil.

»Ursul, — urmă Constantin — eră de cealaltă parte a râului și-și lingeá laba în liniște.

Tinerul, care se apropiase de trunchiu — își încercá pușca, ochi și trase.

O detunătură urmată de un răgít îngrozitor făcu să resune valea; după aceea vedui pe urs că se ridicá în doue labe cu falca plină de sânge; glonțul în loc să isbescă în cap, după cum fusese îndreptat, îl isbise în falcă.

Ursul, după ce mai dete un regnet grozav, se repeđi pe puncte spre noi. Îmi luai repede pușca, vrēnd s'o descarc în pieptul ursului, dar eră pré târđiu!..

Tinerul se repeđise pe puncte... pe acēsta puncte pe care îi e frică celui mai curagios din sat a o trece, astfel că eră în fața mea, iar ursul dincolo de dēnsul.

Decă aș fi tras, loviám pe tinér. D'odată îl ved că scóte un cuțit dela cingátóre și se repede cu brațul întins înaintea fierei. După puțin nu mai vedui decăt un singur corp care se legáná d'asupra prăpastiei: Ursul apucase pe tinér în brațe!.. Și eu nu-i puteam veni cu nimic în ajutor. Vrusei înc'odată să trag, dar me oprii... decă loviám fiara, în cǎđeturá va tirá și pe tinér cu dēnsa.

Vedēnd că nu mai eră nici un mijloc de scăpare pentru acel voinic, inchisei ochii pentru a nu vedé cum îl va sfáșiá fiara.

Un regnet mai puternic me trezi repede și când me uitai la puncte, remăsei impietrit în loc. În mijlocul bușténului, cu brațele încrucisate, tinerul se uitá în fundul prăpastiei.

— L'am omorit!.. îmi dīse dēnsul; — dar nu e vr'un mijloc ca să i luám pielea?

— Peste puțință! căci stâncile sūnt ascuțite și tot ce intrá acolo nu mai ese nici-odată; — și ne re-întorserăm acasă.

După trei zile petrecui pe acest brav până la marginea satului împreună cu mai mulți locuitori și-i mulțumirăm din inimă de binele ce ni-l făcuse.

Când fini Constantin narațiua sa, Măriora eră palidă, cu ochii fisci la buștean.

Se simția atrasă cătră acela care cu un an mai nainte fusese un erou așa de original.

Fără să vrea, incepuse să iubească pe acel tinăr.

Eră o nebulie acest amor născut așa d'odată și ceva mai mult; lără să fi vëdut vr'odată pe acela căruia voiă să se devoteze; dar pasiunile cugetă ele? Așa că nici Măriora nu s'a putut impotrivi contra curentului care o tiră într'o prăpastie necunoscută.

Părinții ei vëdënd pe Măriora așa de schimbată, se apropiară de dënsa, întrebând-o ce are.

— Nimic! — respunse dënsa, silindu-se să pară liniștită; — este impresia narațiunei acesteia și plecară înderët acasă.

II.

Trecuse o lună dela cele istorisite mai sus.

Măriora iubiă din ți in ți' mai mult pe acel necunoscut.

Tôte sfortările părinților de a află ce are fiica lor, lurë zădarnice, căci Măriora își păstră cu sfințenie secretul.

Și decă le-ar fi spus, ce făcea? tot nimic!.. nu-i putea veni nimeni in ajutor, mai ales că nu șcicia nici din ce oraș e și nici cum se numeșce acela pe care-l iubiă cu atâta pasiune.

Intr'o ți se prezentă o damă, care se arată a fi din aristocrație și ceru mâna Măriorei pentru fiul ei.

Dlui Dumbăveanu, căruia i se părea o partidă bună pentru fiica sa, primă; și făcù cunoscut și Măriorei acësta.

Dënsa întei voiă să se impotrivescă, dar se gândi că mai bine să consimtă. Iși dïcea:

— Eu tot sânt perdută. Pentru mine nu mai există nimic; căci lericirea pe care o visez, nu o voi găsi nici-odată. Vëd bine, că acest amor me va duce in curënd la marginea mormëntului; de ce să mai supër și pe scumpii mei părinți, refusând mâna acestui tinăr?!

»Voi fi soția lui, dar gândul o singură clipă nu va sbură decât la acela, pe care îl iubesc.

»Și decă me voi mărită și decă nu me voi mărită, tot atât voi suferi.

Deci spuse tatălui ei că primeșce.

— Bine, dar tu n'ai vëdut încă pe ginere. Nu șcïi decă are să-ți placă séu nu.

— Ei și face cu asta? e destul că mi l'ai ales tu. Il voi iubi și eu după cum îmi ordonă legea.

— Măriora! Măriora! tu ascunđi un secret de mine. Citesc in ochii tei, că acëstă căsătorie o faci silită; de ce nu spui și tatălui teu, care te iubeșce, aceea ce ai?

— Dar tată, ți-am spus de-atâtea ori, că n'am nimic s'ascund de tine. Și ce-aș puté avé?

— E bine decă e așa, de ce nu mai ești acea fată șglobie de altă dată? de ce nu mai riđi? de ce nu mai cânți?

— Pentru că n'ar mai fi frumos: acum sânt fată seriósă!

— Câte minciuni pentru a ascunde un adevër. Dar atunci jură-mi cel puțin, că acëstă căsătorie o faci fără a te sacrifică, și fără nici o părere de reu.

— Ei bine, jur! mai vrei ceva tată, neincredëtor ce ești; și cu aceste cuvinte își incolăci brațele de gâtul lui și-l sărută pe amëndoi obrazii, după cum făcea altă dată.

A doua-ți tinerul fu înșciințat, că Măriora primeșce și că chiar in țiua aceea va fi și logodna.

Victor, — așa se numia viitorul bărbat al Măriorei, — nu eră altul decât acela, despre care vorbise Constantin. Dar vai! pentru nenorocirea sërmane Măriore, care pôte l'ar fi cunoscut după descrierea lui Constantin și n'ar mai fi suferit, se făcuse o schimbare generală in figura lui: përul nu-l mai avea lung, îl tunsese; fața îi eră sərbëdă, ochii apröpe stînși și slăbise grozav.

Iubise cu pasiune o fată, care-l înșelase cu unul din amicii lui. Acësta fusese cauza schimbărei sale.

Când se presintă la Măriora, dënsa simți o emoțiune uitându-se la dënsul, dar vëdënd că n'are nimic care să semene cu acela pe care-l iubiă, oftă.

III.

Trecuse un an.

Victor incepuse să-și iubească soția, dar eră ingrijat, căci o vedea pe fie-ce ți că slăbiă mai mult.

Ori de câte ori o întrebă dënsul ce are, Măriora respundea că suferă de pept.

Intr'o ți Măriora chemă pe Dochita și-i dïse:

— Scumpa mea soră, veți bine că eu merg din reu in mai reu! cine șcïe, pôte voi muri mai nainte decât cređ . . .

— De ce vorbești așa, scumpă soriöră? o întrepruse Dochita cu lacrămile in ochi.

— Ori-ce ilusii sânt perdute pentru mine; vëd bine că nu mai e nici-o scăpare; inse inainte de a muri, aș voi să vëd înc'odată locurile acelea pline de farmec, care le-am vizitat anul trecut. Rögă pe soțul meu să nu-mi refuze acëstă ultimă dorință.

Dochita plängea mereu. Iși iubiă pré mult sora și când o auđia vorbind astfel, îi făcea reu; dar pentru ca s'o liniștescă se duce să caute pe Victor.

Il găsi in grădină, cu capul pe mâni și cu bătista la ochi. Plängea.

Dochita se apropiă de dënsul; el nici n'o vedea. Il atinse pe umër, tresări.

— A! tu ești Dochita? Dar ce 'e? me chiamă Măriora?

— Nu. M'a trimis la dta. Te rögă ceva și i-e frică să n'o refusi.

— S'o refus! pe dënsa! pe care o iubesc așa de mult! A! ce reu me judecă Măriora! Dar vorbeșce, spune, ce vrea dela mine și jur că-i voi indeplini dorința.

— Iată ce este: are mare dorință ca să mërgă la satul Gura-Teghi; am fost anul trecut și i-a plăcut mult.

— Decă e numai atât, se pôte face cât de curënd. Uite, chiar mâne vom plecă. Și acum du-te de-i spune să se pregătëscă, căci mâne in ȓiori de ți vom fi pe drum.

Dochita după aceea se duse la Măriora și-i spuse tot ce vorbise cu Victor.

O lacrimă se vëđu strălucind in ochii stinși ai Măriorei.

Cât ar fi iubit și ea pe acest bun soț, care o ingrigia ca și mama ei, care nu dormise nopti stând la căpëtëiul ei când se simția reu și care o privia cu atâta dulcëtă. De ce öre fatalitatea i-o scos in cale pe acel necunoscut și pentru ce imagina lui o urmăreșce continuu? De câte-ori, când se uită la Victor nu simția ea senzații necunoscute și inima-l bătea mai tare; dar toate acestea le atribuia la viui interes ce-i dedea dënsul și la iubirea care i-o citia in ochi.

Și tot gândindu-se la necunoscute, își făcù pregătirile.

A doua ți erau pe drum.

Séra ajunseră.

Victor luase o recomandăție cătră dl Borănescu, proprietarul băilor și traseră la dânsul.

In ziua următoare după dejun, Mărióra luă brațul lui Victor și plecară, urmați de Dochîța, dl Dumbrăveanu, femeia sa și de dl Borănescu.

Mărióra mergea cu privirea tot înainte, căutând să divoreze sălcile care-i astupă locul in spre care se simția atrasă.

In fine ajunseră.

Bușteanul eră inaintea ei, împreună cu toate suvenirurile.

Mărióra sorbiă acele locuri care-i reamintiau pe acela, care-l iubiă cu o pasiune așa de mare.

D'odată îi veni o idee: Să se arunce in prăpastie, pentru a muri și dânsa acolo unde biruise el.

La ce să mai suferă? eră destul.

Se desprinsese de brațul lui Victor și se apropiă de prăpastie; acesta se repeși la dânsa.

— Scumpa mea, nu te aplecă; îți vine ameliă; prăpastia e adâncă.

Mărióra zimbi.

Se gândiă, câtă diferență între acela care eră soțul ei și acela pe care-l iubiă.

Își dicea:

— Lui îi e frică să se uite inlăuntru, pe când celalalt!...

Toți se apropiară de buștean.

Victor se sui sus.

Mărióra se uită cu mirare la dânsul.

— Să ve spun o întemplantare, care are să ve mișce, — și Victor — in câteva minute istorisi scena care o avusese cu ursul pe acel buștean.

Mărióra cu ochii deschiși mari, cu mâna pe pept, sorbiă cuvintele lui Victor. Când acesta fini, dânsa scose un țipet:

— El e!... și cădu leșinată in brațele Dochîței.

Când se deșteptă eră in sat.

Intrebând-o toți, ce însemnase acel cuvânt care-i provocase leșinul, Mărióra le mărturisi amorul ei.

Acum eră rëndul lui Victor ca să sôrbă cuvintele soției sale, căci se vedea așa de mult iubit de aceea pe care o iubiă cu atâta pasiune.

Peste o lună, Mărióra se făcu bine, căci regăsisse pe acela, pe care-l iubiă cu un amor așa de nesocotit.

Gr. Mărunțeanu.

Bibliografie.

Über den Ursprung der Rumänen. Ein Beitrag zur Ethnographie Südosteuropas, von Traugott Tamm. Bonn, Verlag von Emil Strausz 1891.¹

Sub acest titlu a apărut de curând un volum de 150 de pagine, octav mare, in carele autorul pășește in contra cunoscutei teorii a lui Roesler, susținând tesa exprimată la pag. 84 in următoarele: »Românii șed astăzi, unde au ședut părinții lor inainte de un mileniu și jumătate; popor peste popor s'a schimbat in domnia asupra teritorie lor dela Dunărea inferiôră, inse nici unul n'a periclitat romanimea in subsistența ei națională — »apa trece, petritele rămân.« Órdele migrațiunei popórelor, deslpite de solul patriei lor, au dispărut ca negure dinaintea sórelui, dară romanimea dacică cu capul

¹ Despre originea Românilor, un suplement la etnografia Europei sudostice, de Traugott Tamm. Bonn, editura lui Emil Strausz. 1891.

plecat a lăsat să trecă peste sine vífórele și s'a pieronit de ședurile eređite din străbuni, până au venit zile mai bune, când s'a sculat și și-a întins membrele.²

Precum se va vedé din cuprinsul opului, acestor cuvinte frumoșe și chiar fermecătóre n'avem să le atribuim mai multă valóre decât aceea, că autorul apêră continuitatea neintreruptă a Românilor in Dacia dela Traian până astăzi, dară in multe altele să deparțe de convicțiunile noastre.

De-oparte interesul ce-l avem de a cunoșce ideile și opiniunile străinilor despre noi, fie bune séu rele; spre a ne întări in cele bune și a ne intrarmă in contra celor rele; de altă parte tonul calm și serios, cu carele autorul tractéză cestiunea atât de mult agiată, me îndemnă a schiță mai de aprópe conținutul opului memorat, remănând ca bărbații nostri de specialitate să-i facă critica științifică.

Inainte de a trece la schițarea intenționată, nu pot a nu accentuá necesitatea, ce-o simțim pentru poporalisarea mai adâncă a argumentelor, care le avem in contra diverselor opiniuni, care ne impugnă romanitatea și continuitatea neintreruptă in Dacia dela Traian și Aurelian încóce, căci pentru o mare parte a publicului nostru și mai ales pentru tinerimea studiosă de pe la institutele străine opere mai mari sânt puțin accesibile și ințelegibile.

In prefațiune pag. 1—3 aminteșce autorul lucruri cunoscute, dar care nu strică a ni le revocá cât de des in memorie, apoi accentuá greutatea problemei sale. Pentru jumétatea mai mare a Europei dela apunerea imperiului roman fisiognomia etnografică a ramas aceeași in esenție, nu așa inse pentru peninsula balcanică și țerile carpatine. Numai Grecii pot susține proba deplină despre continuitatea lor in ședurile cele vechi, macar că mestecarea lor cu sânge străin, mai ales slavice și albanes este așa de mare, meát pretenșiunile lor la moștenirea Elnilor séu și a Romeilor bizantini se pot impugná cu argumente plausibile.

Invasori, veniți mai târziu sânt Sêrbii, Bulgarii și alți membri mai neinsemnați din familia slavică; asemenea invasori sânt Maghiarii ugro-finici, Osmanii și Nogaii-turci, Cerchesii, Armenii, Germanii, Jidovii și Țiganii.

Mai grea este cestiunea despre originea Schipetarilor și a Românilor. Unii scrutători, ăice autorul, ar fi aplecați a concede autochtonia Schipetarilor cel puțin pentru ședurile lor principale; inse indata ce e vorba despre Români, redică cea mai inverșunată contradicțiune — nu totdeuna din motive de tot curate (nicht immer aus ganz lauterem Beweggründen.) In fervórea certelor naționale, care graséză in peninsula balcanică, póte că ancă mai mult in țerile monarchiei ungare (sic), atacătorii și atacații, asupritorii și asupriții consideră ori-ce mijloc de just și iertat, ba și din știință, care după natura sa ar trebui să fie internațională, cêrcă a-și fabrică arme pentru trista dispută națională. Spre a dovedi »dreptul istoric« al unui séu altui popor asupra teritoriului ce-l ocupă, nu se sfieșce nici de falsificarea cu intențiune.... Credința in integritatea scrutătorilor a devenit rară....

² Die Rumänen sitzen heutzutage, wo vor anderthalb Jahrtausenden ihre Väter saßen; Volk auf Volk wechselte in der Herrschaft über die Gebiete an der unteren Donau, aber Keines hat das Romanentum in seinem nationalen Bestande gefährdet — „Das Wasser läuft ab, die Kiesel bleiben“ (proverbiul e citat și româneșce), die Horden der Völkerwanderung, losgelöst von dem heimatlichen Boden, verschwanden wie Nebel vor der Sonne, aber das dakische Romanentum liesz gebeugten Hauptes die Ungewitter über sich hinziehen und klammerte sich an die altererbten Sitze, bis bessere Tagen kamen und es aufstand und die Glieder reckte.“

SURIÓRELE.

Acésta animosităte e cu atât mai deplorabilă, cu cât îngreună peste măsură deslegarea uneia dintre cele mai dificile enigme ale etnografiei: ivirea repentină a poporului român din intinerica istoriei părții prime a evului mediu (frühmittelalterlich.) Numai când dorul neinteresat de a descoperi adevărul va face a se uită presintele amăritor, numai când se va pricepe, că dreptul unui popor la solul natal, la individualitatea sa națională nu se scurtază nici în cazul, când s'ar adevări, că e venit proporționalmente mai târziu, numai atunci va fi posibilă conlucrarea priinciosă, fără de care nu este nici un prospect la deslegarea satisfăcătoare a unor cestiuni dificile, cum e cea despre originea mestecăturii de popor (Volksmischung) în Transilvania și în regiunile dela pôlele sale (Glacislandschaften.)

În introduțiune pag. 4—7 amintește autorul numirea germană »Rumäne«, »Rumänien« ca invențiune nordică, de care și în regat se folosesc numai frunțașii și cei mai culti; țeranii, micii proprietari, și șilerii rurali încă se numesc pe sine Români (sic), înse mai vartos spre a-și indică starea și meseria, s'ar sfii înse a numi și pe boeri Român (sic.) Cu tôte acestea preferă numele cel nou în locul celui de Valach pentru aceea, că și necunosătorului se arată îndată, că poporul cel ce se avântă așa de puternic la gurele Dunărei e membru din familia cea mare romanică; lui i-ar mai plăce »Romune« »Romunien«, séu și Rumune după Miklosich.

Pe când încă nu eră vorba despre luptele moderne de naționalitate, se considera ca constat. că Românii se trag în linie dreaptă dela coloniele lui Traian... iar decând s'a ivit principiul modern de naționalitate, o serie lungă de scrutători s'au ocupat cu cestiunea acésta, față de cei mai mulți înse avem simțul molest, ca și când am sta pe un teren băltoș; ici »Maghiari« — ici »Germani«! — ici »Slavi« — ici »Valachi« resună din tôte laturile. Atât din cercurile națiunilor dominante și până aci privilegiate, cât și din ale celor subjugate au apărut o mulțime de scrieri, dintre care ca exemple tipice se numesc pentru prima categorie scrierile lui Roesler, reprezentantul punctului de vedere transilvano-sasonic și Hunfalvy reprezentantul punctului de vedere maghiar; pentru a doua categorie Schafarik séu Pic pentru punctul de vedere slav și în special ceho-slovac, Petru Maior séu Cogălniceanu pentru cel românesc. Operele respective sânt indicate sub test.

Fără indoelă cel mai însemnat dintre toți este Roesler, și în contra ipotezei acestuia se îndreptă cea mai mare parte a opului prezinte.

Ipotesa lui Roesler în esenție e, că Românii nu sânt autochtoni în nordul Dunărei, ci numai dela capetul secului XII séu dela începutul secului XIII au emigrat din peninsula balcanică în principatele dunărene, în Transilvania, în Ungaria resăritenă și în Bucovina.

Cei mai mulți scrutători s'au dat mai timpuriu séu mai târziu pe partea lui Roesler, și mai ales din Peșta se nisuiu a face să amuțescă și a bajocori ori ce contradicțiune (Und besonders von Pest aus suchte man jeden Widerspruch niederzuschreiben und zu höhnen.) Autorul crede, că cauza încă nu e matură pentru decisiunea definitivă, până ce nu se vor studiă numirile de locuri, de aceea, dice, că vrând a duce cestiunea mai aproape de rezolvire, nu remâne alta decât a supune încă odată unei judecări critice acurate materialul esistent și deja cunoscut.

Pentru scrutător recunoște ca puncte de plecare doué fapte, asupra cărora nu mai incupe nici o diversitate serioasă de păreri, pentru că ambele se pot încă controlă; acelea sânt: séu certitudinea cea fără

indoelă, că limba română e fiică acelei latine, séu estinderea spațială prezinte a poporului român. În cazul prim scrutătorul pornește dela epoca, când a apărut poporul roman mai înteu în ținuturile Dunărei inferioare și a dat impuls cu séu fără intențiune conșcie la formarea limbei ostromanice. În cazul al doilea îi stă înainte calea întorsă, și din punct de vedere metodologic e tot atata, ori-care va apucă-o, căci saltul cel mare dela trecut până la prezinte neputându se încungiură, remâne tot așa de larg și periculos, ori îl facem de aici încolo, ori de acolo încóce.

Spre a se prepară la saltul memorat, autorul urmază mai înteu decursul operei de asimilațiune a Romei în peninsula balcanică și în Dacia vechie, apoi cercuscire seșurile de astăzi ale Românilor atât ale nemului principal de nord, cât și ale celui secundar de sud.

Fiind că în prefațiune și introduțiune se espune în liniamente principale statul cestiunei și se indică direcțiunea opului întreg, cred că pot să fiu scusat, că m'am ocupat așa de mult cu dênsele.

În capitolul I »Romanisarea peninsulei balcanice« (pag. 8—19) ne spune autorul din capul locului, că romanisarea n'a fost așa de perfectă ca în Ispania séu Galia, din cauza rivalității Grecilor, și a conexiunii nesuficiente a țerei cu Italia. Din vr'o câteva citate din istoria română de Mommsen conchide, că Romanii în deplină conșciință, va să dică în adins, au stabilit divisiunea peninsulei în doué sfere: una grecască, sudul și sudostul, alta romană, vestul și nordul; linia demarcațională între ambele a putut să fie aceea, care ni o cugetăm trasă dela Scodra până la Marcianopol — așa dară romane: Dalmația, Moesia superior și Moesia inferior (cu excepțiunea Striei litorale la marea neșă și a cetății Nicopol în nordul Emului, care pôte că se numeră la Tracia); grecești: Achaia, Epirus și Thessalia, Macedonia, Thracia.

E natural că linia demarcațională n'a fost respectată cu rigóre, și nu lipsesc indicii, că ambele elemente, cel roman și cel grecesc, au făcut usurpațiuni unul în sfera celui alt. Elinismului s'a lăsat în peninsula părțile cele mai înfloritoare, mai impopulate și cu mai bună comunicațiune. Așa s'a subtras romanisării celeialalte jumătăți cu basa la Dunăre, teritoriul natural de expansiune spre sud: cultura română tăiată dela marea egeică și dela marea neșă plutia în aer, fruntea-i eră îndreptată spre nordul barbar, nu spre sudul ospital.

După ce espune autorul, că din Dalmația și dela Adria n'a putut străbate romanisarea în interiorul țerilor balcanice proprii, ci s'a restrins la regiunile mediterane, se exprimă; că decă Romanii au voit să-și deschidă o parte a peninsulei balcanice, trebuiau să pornescă dela Dunăre, nu dela Bizanțiu, séu Salona.

Și intru adevăr ei au ales calea Dunărei. Înaintarea, singuraticele etape ale romanisării se cunosc mai bine din dislocarea gradată a caștelor legionare spre ost.

Acésta disolvare o descrie autorul în liniamente principale, atingând că după devingerea rescólei Ilirilor în Dalmația și Panonia în anii 6—9 după Chr. peninsula balcanică nu eră numai o acuișițiune transmarină, ci eră ferecată la sîmburele imperiului prin brăul de fer a cinci noué drstricte administrative: Raetia, Noricum, Pannonia, Dalmația și Moesia.

Nu se șcie, că Romanii să fie stêrpit de tot limba vechie a țerilor în pensulă; decă da, acésta s'a putut întemplă numai puțin înainte de ce migrațiunea popórelor, mai ales cea slavică a străformat

din fundament întreaga Europă sudică. În tot cazul nu e iertat a merge așa de parte ca Pic, carele în interesul slavismului se nisuește a prezintă elementul român în peninsula ca totdeauna foarte puțin numeros și decizător. După ce atinge romanisarea Galiei și Spaniei, care și până astăzi sunt »țări latine« țice că dela acelea nu se pot trage analogii, pentru că au fost sub alte referințe, încheie: »Pe insula balcanică valurile slavice au șters toate trăsăturile iconei etnografice de odinioară; nu șcim apriat, care a fost limita între sfera romană și greacă, nici că fost-a între ambele vr'o zonă neutrală cu limbă și ginte străvechie, nici că fost-au romanisate întreaga Mesia superioară și inferioară. Cu toate acestea rămâne verasemenea, că cel puțin Mesia superioară a fost foarte tare trasă în sfera culturală romană.«

(Încheierea va urmá.)

Teodor Roșiu
em. profesor gimnazial.

Nume familiare românești.

(Încheiere.)

39. *Comuna Sasca montană.* Alesandrovici 5 familii, Andrișon 16, Anescu 5, Arcan 1, Ardelean 5, Arjoca 7, Armanca 2, Băiaș 6, Balanescu 11, Balian 3, Banuț 8, Barbu 1, Belina 1, Bengescu 1, Beșca 6, Bibescu 1, Bilan 1, Bilav 8, Boboiescu 29, Bogoșan 1, Borcian 24, Bojin 1, Brenescu 3, Brusan 1, Buda 4, Bugarin 3, Bugar 3, Butea 18, Butéla 5, Bașca 2, Bilafu 2.

Careba 1, Carmancioc 5, Chirjan 4, Chiselita 1, Chișereu 2, Christoi 6, Cielovan 1, Cioca 3, Copocian 10, Cornescu 3, Covasala 6, Covrig 1, Craiovan 8, Crăciun 2, Creț 3, Crenișan 8, Corniț 1, Copșa 1, Constantin 3, Cușmulescu 1.

Dalboșan 2, Daneț 18, Darabant 5, Dobrescu 6, Dolina 1, Dogar 1, Fometescu 9, Frumos 2, Fomescu 4, Gherman 1, Grobșan 14, Ignat 6, Iovan 4, Isvernar 25, Gian 1, Lazaroi 6, Lupu.

Manciu 1, Matasarian 1, Mania 1, Manescu 13, Marișescu 4, Mica 1, Milotin 1, Mogoș 5, Mondoc 5, Mioc 1, Muntean 10, Nicola 2, Novacescu 1, Novac 4, Olariu 3, Opoitescu 2, Orlesin 2, Orlescu 2.

Padurian 1, Paulescu 5, Peptan 3, Perian 2, Petru 25, Pêrvu 12, Popescu 6, Potoșan 3, Preuțescu 6, Ranga 2, Ranoi 3, Rața 15, Retezan 13, Rista 5, Rogovan 8, Roșan 9, Roșu 2, Runcan 2, Rusovan 4.

Sapunar 1, Serbu 13, Schinteia 18, Sporia 22, Stoian 3, Stoican 2, Stolojan 3, Strain 6, Sercula 1, Supercian 11, Șelar 5, Telescu 12, Thecu (și Tsek) 5, Tismonar 12, Turburian 1, Turcu 4, Țundrea.

Untan 3, Ungurian 12, Urlescu 1, Valuțan 6, Valuta 1, Vella 1, Velcian 4, Velcelean 3, Viluescu 3, Violescu 3, Zacharia 3, Zainu 1.

40. *Sasca română.* Balanescu 1, Bașca 5, Butéla 13, Ciuciuc 11, Damian 1, Dissaga 19, Chișereu 16, Covaséla 17, Iana 2, Iencea 4, Ienuica 7.

Lajeș 18, Licareț 3, Micu 4, Micleu 9, Muia 1, Murgu 6, Nicolae 3, Nuț 1, Noa 1, Petcu 1, Pêrvu 5, Potocian 2, Ranga 1, Roiban 3, Sapunar 1, Serbu 43, Simeora 3, Schender 2, Torceș 3, Trandafir 2, Tuhoc 2, Țepeneu 6, Untan 1, Valuta 1, Veselin 5.

41. *Secaș.* Adam 2, Argan 1, Babeț 2, Balan 2, Belcea 3, Berdac 10, Beja 4, Bejinar 57, Bica 2, Boca 2, Botu 2, Buna 5, Buzila 56, Basaraba 1, Bettinégă 1, Bocian 1, Cimponeriu 1, Cioloca 1, Ciorobar 8, Ciorogar 2, Cablia 11, Calin 16, Calina 9, Coca 15, Carbutar 8, Cohot 2, Curia 2, Cocu 2.

Daba 34, Dacia 36, Dolinca 3, Dragomir 2, Da-

mian 2, Danguba 1, Dia 4, Dragu 2, Dregin 8, Drugarin 2, Duma 1, Gaspar 8, Gavadin 3, Grivu 15, Gurariu 9, Govadina 2, Guț 1, Giurgila 1, Hercegovac 1, Icobu 1, Ivan 5.

Lața 3, Lazar 1, Lapédat 3, Lința 6, Lungu 2, Manda 45, Manciu 42, Magina 3, Margan 2, Margaria 3, Marincea 1, Maruța 9, Miloja 1, Milosav 2, Miclea 4, Milencu 1, Moga 20, Molin 2, Mosor 25, Moranca 2, Neda 4, Nediciu 1, Panu 2, Pasule 21, Paraschiva 4, Petroman 1, Pușcheu 6, Peia 1, Popa 3.

Șeget 6, Secula 9, Serbu 4, Sinu 1, Șurdea 6, Smida 1, Sterian 1, Stoicu 13, Suza 1, Radu 17, Rea 2, Roman 7, Roșca 6.

Tatar 1, Todor, Tôger 1, Trailovici 1, Ursu 32, Urlica 1, Vucu 14, Vucanu 1, Voina 1, Zeblia 5, Jurjica 11, Zeicu 1.

42. *Slatina.* Alesandru 1 familie. Așa 1, Avram 9, Baica 1, Barbu 3, Beutura 18, Blidar 9, Borcian 5, Borca 4, Bojin 1, Botiereț 1, Braila 6, Brancovan 1.

Caraja 2, Chirila 27, Caveséla 1, Christa 4, Crișan 2, Damian 7, Dogar 2, Dolovan 4, Flora 1, Frumos 14, Gaita 5, German 6, Gonța 5, Gosta 2, Iacob 3, Iana 1, Iancu 1, Ienuica 4, Iorga 12, Iovița 1, Illana 7.

Lazar 1, Loga 3, Lucica 9, Micu 1, Mircea 2, Moterca 2, Motoi 2, Muntean 2, Murgu 5, Nicola 9, Nina 3, Paica 2, Pan 1, Petcu 3, Petrica 12, Pircea 8, Raica 22, Roiban 2, Roșu 5, Roman 1, Radivoi 1.

Sainu 1, Savici 5, Serbu 1, Stângu 2, Suru 25, Toma 2, Traila 2, Trif 2, Ursu 2, Vacar 3, Vela 13, Vițan 17, Voia 11, Vucu 1, Vuia 1, Jurca 4, Țicean 1.

43. *Socolar.* Adam 20 familie, Alesandru 14, Andri 1, Andreescu 1, Braila 2, Brinda 1, Bulica 1, Bungi 2, Cichiri 6, Dan 2, Dragan 4, Dragoi 1.

Ghiocel 10, Gosta 1, Crecu 10, Grosan 1, Irimie 8, Iliá 2, Ivan 4, Iosim 2, Iena 1, Jucu 1, Chinda 12, Chișereu 3.

Lăudat 5, Lepa 5, Lința 2, Mareș 1, Mariș 1, Marilla 5, Marcu 8, Mathias 4, Micu 1, Mircea 5, Murgu 12, Nenecu 12, Nistor 3, Novac 8, Neamtu 4, Nuț 6.

Pascota 1, Peia 12, Petcu 1, Petrana 6, Pența 1, Preda 9, Radomir 33, Romau 8, Rotar 12, Rusmir 3, Sola 19, Strain 11, Sima 1, Stoia 1, Stoiadin 1, Suru 1, Țicean 14, Toma 3, Truia 2, Ursica 3, Vidu 4, Voina 8, Voinu 7, Vuemir 7, Zara 3, Zarcula 18, Zeicu 1, Jițman 2, Jarca 6, Jurchella 8.

Dr. At. M. Marienescu.

Cugetări.

La gura fără frâu astupă-ți urechile.

*

E destul o 'mpunsetură ca să nască o coptură.

*

Ce-ți trece printre degete, se risipește.

*

Dacă nu strîngi ce ai în mână, rămâi cu ea întinsă

*

Dragostea te deslégă de ném, legându-te de alt cineva.

*

Dacă ți-ai spălat rufele la un loc cu ale altuia, toți le șciu petecele.

*

Gâsca când vede pragul de sus al porței își plécă capul în curte.

Cornelia Emilian.

Scrisori către un tinăr cleric.

I.

Carissime! Nu știi decât în meditațiunile tale de dimineață și de seară ți-ai dat vre-odată sémă de statul în care ai intrat și de vestmântul ce îmbraci. Las cu totul la o parte bilanțul faptelor tale dîlnice. Acestea cad în competența conștiinței tale. »De internis non iudicat pretor« — dar chiar pentru aceea este și o datoriă pentru tine, ca tu și numai tu ănsuți să fii judecătorul faptelor tale interne.

A medită! ? Nu este, carissime, lucru mai plăcut decât meditațiunea. Istoria lumii ne arată, că atăția și atăția bărbați însemnați — nu din mijlocul clerului — aflau o deosebită plăcere să se retragă pe câte un moment din sgomotul afacerilor publice și să mediteze! . . .

Și numai după ce odată își trăgeau fiecare conclusiunile din faptele sevărșite, continuau anumite întreprinderi de mare și multă însemnătate pentru omenime, séu și numai pentru fericirea patriei și a națiunii în mijlocul căreia se aflau. Căci, numai meditănd asupra trecutului și comparându-l cu viitorul poți pune baze solide faptelor tale din prezente.

Séu spune-mi, nu te rađimi și tu uneori pe brațul mării și privești cu ochii perduți în zarea depărtată, fără să știi unde și ce privești? Dar tot în acel timp, de și nu-ți este privirea ficsată spre un anumit obiect, totuș, în gândirea ta te ocupi cu un obiect fie nespus de predilect. Ți se pare că vorbești, că te mișci și că intrégă activitatea ta este eflucul predilectului teu obiect!! A uma numescă-se acest obiect de predilecțiune »dogmatică«, »parochie« séu »un amic intim« al teu, în fine gândirea ta pretinde acel obiect — după suma conceptelor ce poseđi — în toate părțile sale bune séu rele.

Acésta ocupațiune meditativă e pentru tine în acel moment atât de sublimă, încât decât o altă ființă vine și te conturbă, îți vine ca să o respingi cu dispreț! . . .

Pentru tine, ca cleric, meditațiunea ta cuprinde în sine sublimul »rugăciunii«. Tu știi, că a se rugă atăta însemnă — în sensul după cum eu vorbesc cu tine — a cugetă la Dđeu și a vorbi cu Dđeu.

Chiar aici este și maiestatea chemării tale. Tu vei avé în viața preotéscă a cugetă la Dđeu; tu vei avé în fiitorea ta chemare chiar a vorbi cu Dđeu; — tu vei fi dator înaintea eternului judecător, ca să dai sémă de fiecare suflet concređut conducerii și păstării tale.

Tu încă nu știi, cât de grea misiune ai. Nu știi nici aceea, că ore care este greul vieții tale?

Chiar de aceea, me aflu indemnat, ca să-ți vin în ajutor până încă nu ai pășit în via Domnului. Me aflu indemnat, ca ocupându-me nițel cu prezentele teu să ți-l descriu eu, în acea formă după cum este — și după cum tu nu-l simțești — pentru că gândirea ta puțin se ocupă cu faptele ce sevărșești. Tu, ca și fiecare om tinăr, privești câmpul larg al viitorului. Tu veđi în calea ta numai rose; tu calci numai pe diamante; tu ești încungiurat numai de societate alésă; tu ești aprópe gata să te cugeți »primul între ómeni.« Mai pe scurt, tu privești numai forma, nu și materia lucrurilor.

Aș greși dară, decât din iubirea ce-ți păstrez, nu m'aș gândi la tine și nu ți-aș dice: Oprește-te!

Să nu te superi pe mine, decât oprindu-te pe un

moment, te voi conturbă în visurile celea atât de dulci ale vieții tale juvenile.

Până erai gimnast, puțin s'a ocupat mîntea ta cu aceea, că pe ce carieră o să-ți dedici ăilele vieții.

Sub bune auspicii, veđi, astăđi ești înrolat sub cel mai strălucit steag, sub steagul mântuitorului lumii.

Eu sînt convins, că tu nu ți-ai dat sémă de pașul ce l'ai făcut! . . .

Tu, se póte, ai raționat cam în forma asta: de-aș fi și eu vre-odată ca clericul N séu N. . . de-aș fi și eu așa de avut ca preotul N. séu N., de-aș avé și eu o parochiă așa de grasă ca N. séu N., de m'aș vedé și eu cu brău roș ca N. séu N. séu — de m'aș vedé și eu căsătorit așa de bine ca N. séu N! ? . . .

În acel timp inse, pe când îți puneai acestea și atari întrebări de soiul ăstora, ai uitat despre »vocațiunea preotului!« Pentru ce nu ți-ai pus vre-odată și atare întrebare?

E ușor de ghicit!

Lumea de astăđi s'a deprins — pe lângă puțină muncă — a se cugetă la »domnie« și a uită aprópe cu desevrășire, că mai trebuie și »servitori«; s'a deprins a cugetă numai la avuții (la materie) și uită, că trebuie să existe și miseri

Mai pe scurt, voesc a fi toți în frunte, și nime — după cum se dice — în códă. Voesc a trăi toți în imbelșugări, fără a pune osul . . . adecă a munci, muncă dréptă.

Vei înțelege dar, pentru ce este idealul multor ómeni »asigurarea persoanei lor.« De aceea să nu te nici miri decât veđi atătea defraudări; decât veđi moralitatea decăđend și decât veđi pe cei buni și deștepti persecutați.

Iacă, carissime, o contură a slăbiciunilor omenéști despre care mai pe larg am să-ți comunic în scrisorile următoare.

Remâne acuma să-ți fac o ieonă despre actuală-ți poziție ca cleric. Decă aici cólea voi esageră, te uită în giur de tine, și vei vedé persoane pentru cari se potrivesc esagerările. Pentru că se póte ca natura ta să nu fie ca a coetanilor teu. Se póte, ca inclinările tale să difereze în multe privințe de figurile de pe cari decopiez! . . . Am đis mai sus, că nu ți-ai dat sémă de pașul ce-ai făcut în momentul când ai intrat în clericie.

Te escus. Ai fost tinăr. Judecași lucrurile după priceperea ta. Astăđi inse? Astăđi, după ce ești scos din sgomotul lumii și te aflu încungiurat de fețe pii; după ce ești agrăit cu cuvinte blănde; după ce începuși a face studiul s. scripturi; după ce începuși a te deprinde cu frumuseța rugăciunilor și a pietății — astăđi, o đic, înțelegi cariera pe care ai să te dedici cu trup și suflet.

Înțelegi adecă, că are să ți se pună cu timpul la dispozițiune o parochie, iar tu ai să fii parochul, ai să fii conducătorul sufletesc al unei mulțimi de suflete.

Ore numai aici trebuie să fie și să se mărginescă gândirea ta? Ore numai pentru aceea mănănci, dormi și inveți în anii de clericie? Numai ca să fii un popă cu burtă grósă și barbă lungă?

Nu, carissime! Ar fi păcat de timpul perdat și de banii prădați pentru aducerea ta în direcțiunea asta. Decă numai atăta ar fi sublimul teu, atunci ar trebui să se închidă ori-ce institut de clerică și să se lase în buna chibzuélă a episcopilor pe cine și când să rădice la trépta preoțimii. Iar îndreptar ar avé în acésta direcțiune ăneseși parochiile. Móre preotul, lucru de sine înțeles — trebuie un altul.

Tu vei suride, și vei dice: a bună sémă!

Eu inse đic: Greșești! Ești în seminar; nu ai numai să inveți și să te porți conform legilor, dar

mai ai să și citești cărți bune și folositoare, și mai pe sus de toate îți recomand: deprinde-te a medita.

Îți va fi greu la început. Dar din zi în zi deprinzându-te, îți va fi cea mai plăcută ocupațiune. Ba și mintea-ți se agerește, de ore-ce nu vei lenevi cu sufletul și nu vei fantasa asupra unor întrebări nedeslegate.

Seghedin, 1891.

Preotul Macavei.

Serata „Armoniei“ în Cernăuți.

— La 6 martie n. —

Societatea filarmonică română „Armonia“ a aranjat vinerea trecută o serafă musicală cu dans, care în timpul înaintat al cășlegiului a avut o atracție deosebită asupra publicului, fără destingere de naționalitate. Catolicii stau de mult în post și n'au voie să aranjeze petreceri; și numai Românilor a fost dat anul acesta să aibă cășlegi mai lungi. Tot publicul salută deci cu plăcere aranjarea seratei musicale cu dans a societății filarmonice române Armonia și în ziua seratei a fost sala plină de un public numeros. Și dela țără au venit mulți oșpeți, cu toate că drumurile erau deja stricate de vremea rea. Serata s'a dat în sala spațioasă a societății filarmonice germane, care a fost decorată cu mult gust, cu flori fel de fel și statuete, reprezentând pe compozitorii renumiți ai popoarelor diferite. Scena salei a fost prefăcută într'o grădină, unde eră postată muzica militară din Cernăuți.

Programa seratei a fost foarte variă, succedându-se la producțiunile musicale corul societății Armonia necontenit cu muzica militară sub dirigerea capelmaistrului militar dl Kostelecki. Serata se inaugură cu ouvertura din opera lui Adam »dec'aș fi rege«, executată de muzica militară. Apoi se postă pe scenă naintea muzicii militare corul bărbătesc al societății, cântând, sub dirigerea dlui Victor Vasilescu, »cântecul vânătoresc«, cuvinte de V., corul de C. Vurmb, cu multă esactitate. Muzica militară execută apoi »visul de amor după bal«, de A. Czibulka, Fantasia din opera lui Gounod »Tributul lui Zamova«, și »provocarea la dans«, de C. M. da Weber. Corul societății cântă cântecele »Erna«, cuvinte de A. Xenopol, solo-tenor, cu cor de Ciprian Porumbescu, »Lăcrimioare«, cuvinte de V. Aleasandri, cor de T. cav. de Flondor, și »Puiculița mea«, cuvinte de Gusti și cor de V. Vasilescu. Cu multă bucurie și plăcere s'a putut aci constata progresele cele mari, ce le-a făcut societatea filarmonică Armonia în acești puțini ani, de când există. Străinii au fost încântați de frumuseța cântecului românesc și mulți din ei au fost duși pe gânduri, deslătându-se de melodia cea frumoasă a cântecului românesc.

Sfârșindu-se producțiunile musicale, intonă muzica militară arii de joc. Nouă viață intră în societatea strînsă și mai ales în cea a tinerilor. Jocul se inaugură ca întotdeauna cu hora, ce o deschise dl Hipolit Călinescu, c. r. auscultant, cu dōmna Olga Morariu, soția secretarului dela tribunal dl Vasile Morariu, și dl Victor Iliuț, c. r. auscultant, cu dōnișōra Marga de Sărăcin, fiica comandantului din Bucovina, generalul dl Teodor cavalier de Sărăcin, român originar din Caransebeș, cărora se înșirară celelalte părechi dansătoare. Apoi urmă valsul, polca franțaise, cadrila și iar valsul, polca mazur ș. m., toate cele jocuri, cari is usitate în societatea cultă din Bucovina.

Dintre oșpeți au fost de față dl Eudoxiu baron de Hurmuzachi, dl Nicolau baron de Musteț, Teodor

cavalier de Sărăcin, general, Georgie baron de Stircea, dr. Ion cavalier de Volcinschi, medic, Onisim, Turcan, consilier, cu soția sa, Vasilie Morariu, dr. Simighinovicu cu soția sa, Zacharia Voronca cu soția sa, Dionisiu Voronca cu soția sa, Ion Litviniu cu familia sa, Sbiera, paroch din Siret, cu familia sa, dr. Ion Seleschi, avocat, cu familia sa, dōmna Maria și Olga Tomiuc, dșōra Eugenia Tomiuc, dōmna de Reus cu fiica sa etc.

Mai multe dōnișōre au fost în costum național.

Dionisiu O. Olinescu.

Surișorele.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Amēndōue cam de-o vērștă, frumoșele și drăgălașe, sūnt bucuria părinților. N'au apucat încă să șciă citi, dar cărțile ilustrate le fac plăcere. Pictorul le-a desemnat tocmai într'un moment când ele frunzăresc o revistă cu portrete și ilustrațiuni.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șoiri literare Dl I. Nenitescu pregătește a doua ediție a volumului seu de poezii, sub titlul: »Pui de lei«, care va apăre în iulie. — *Gheorghe din Moldova*, cunoscutul poet din Botoșani, va publică în București un volum de poezii, care va cuprinde peste 200 de bucăți. — *Di D. Teleor* va scōte la lumină tot la București peste câteva zile un volum de versuri sub titlul »Icōne.« — *Di Ionnescu-Gion* va publică și dōilele aceste la București conferința sa ținută la Ateneu sub titlul: »Bucureștii în timpul revoluției franceze.«

Albumul „României June.“ În anul acesta societatea academică socială-literară »România Jună« din Viena indeplinește al 20-le an al existenței sale. Societatea a decis să eternizeze acest eveniment însemnat prin edarea unui Album, care se va desfăce în tolosul ei. Comitetul societății s'a adresat către toți membri sei onorari și emeritați, cari se ocupă cu literatura, ca să trimită lucrări pentru acel scop. Serbarea jubilară se va ține la 3/15 maiu; societatea dorește ca pe atunci să pōtă da la lumină și albumul proiectat, decumva autorii rugați îi vor trimite lucrările lor până în 15 aprilie st. n. Sūntem convinși, că atât autorii, cât și publicul cititor, vor sprigini și de astadată cu căldură întreprinderea laudabilă a societății numite.

Discursul dlui P. Poni. A apărut la Iași: »Proiectul de lege asupra instrucțiunii publice«, discurs pronunțat în senat la 17 și 18 ianuarie an. c. de dl Petru Poni, senator al universității din Iași și membru al Academiei Române. Dl Poni n'a vorbit din punct de vedere politic, ci a studiat în mod obiectiv starea învățămētului din România și la defectele mari și care cer soluții grabnice, a propus acele soluții în deplină cunoșcință de cauză. A vorbit ca om de știință. De aceea și efectul produs a fost mare. Citirea discursului ofere o plăcere adevărată.

Diare noue. *Marinarul* diar sēptēmānal în Galați. Se va ocupa cu chestiile economice și cele locale. — *Binele Public* cotidian în București, sub direcția dlui Răceanu. — *Revista Albă*, de doue ori pe lună în București. Șciință și literatură.

Din revistele străine. »Das Magazin für Literatur« din Berlin publică în nr. 5 al anului curent un studiu al lui K. Schrottenthal asupra lui Aleasandri și încheie astfel: »Corneille și Raçine n'au făcut mai

mult pentru Franca. — »*Litterarischer Mercur*« din Weimar publică în nr. 9 din anul curent schițe despre activitatea literară a dlui Ionnescu-Gion, scrise de colaboratorul nostru dl dr. M. Hârșu.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

✕ **Concertul din Oluș**, despre care abia după încheierea nralui trecut primirăm o scurtă notiță, a reușit escelent. Dșora Elena Florian a făcut o adevărată intrare cu triumf; jocul seu escelent, având drept temelie o tehnică briliantă și un profund sentiment musical, a stârnit admirațiunea tuturor, până chiar și a străinilor. Nici odată aplausele n'au exprimat o impresiune mai sinceră decât cu această ocaziune. Dșora Mariți Anca, o aparință frumoasă, asemenea ș-a luat partea sa din aplausele bine meritare, care i-au acoperit cântarea sonoră. Dșora Cornelia Lupu a declamat cu vervă două poezii. Dl Ioan Florian a surprins pe toți cu progresul escelent ca violinist. Corul tinerimei a cântat bine. După concert urmă dansul, despre care înse nu ni s'a scris nimic.

✕ **Melodramă nouă**. Citim în »Reforma« din Craiova: Una din cele mai frumoase pagini ale istoriei române, aparținând erei glorioase a mișcării dela 1821, remase încă până acuma la umbra necunoscutului, este în perspectivă d'a veni sub ochii publicului craiovean, printr'o reprezentație teatrală intitulată: »Șoimu dela Novaci« seu »Ciasul din urmă«; melodramă în 4 acte și un tablou. Această reprezentație, ornată cu cântece semnificative, în cea mai dulce musică națională populară, și scene atingătoare din viața pandurilor lui Tudor, este eșită din péna cunoscutului cântător Chiriță Rosescu, care însuși va conduce spectacolul, având rolul lui Șoimu, unde fluerul escelează.

✕ **Piesă musicală nouă**. La sfârșitul lunei acesteia va apăre la București o horă »Liga Română« dedicată studenței române și compusă de dl C. N. Cordoneanu, directorul revistei »România Musicală.« Poesia acestei hore, este datorită dlui Ilie Ighel. Hora se va vinde cu 1.50 b. De asemenea dl Cordoneanu va donă și 100 esemplare în folosul ligei.

✕ **Corul plugarilor din Toracul-mio**, comitatul Torontal, înființat de curând la stăruința parocului V. Domșa, spriginat de notarul T. Checi, de parocul V. Petrovici, de vice-notarul Adam Albu, a dat în carnevalul acesta două producțiuni musicale, una pentru clasa inteligentă, alta pentru popor. Ambele au fost urmate de dans. Programul concertului a fost: 1, »Latina ginte«, cor micst; 2, »Florica«, poesie, declamată de dșora Anna Serbu; 3, »Semănătorii«, de Alecsandri, cor micst; 4, »Cântecul dorobanțului«, declamat de T. Petrovici; 5, »Hora dorobanților«, cor bărbătesc; 6, »Răsai lună«, cântec popular, cor micst; 7, »Etă ziua triumfală«, cor bărbătesc.

✕ **Corul plugarilor din Eolca-română** a dat la 11 martie n. concert în sala ospetăriei de acolo, în folosul fondului coral. — Programa: 1, »Trecui valea«, de I. Mureșan, cor micst; 2, »Frunđuliță de bujor«, de I. Mureșan, cor micst; 3, »Hai leliță«, de D. Cupșa, cor micst; 4, »Cucuruz cu frunđa n sus«, cor micst. 5, »Lume, lume«, de I. Mureșan, cor bărbătesc. După concert urmă joc.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

✕ **Sinódele gr. or. române** având să se intrunescă în duminica Tomii și încetând mandatele deputaților aleși înainte cu trei ani, se vor face alegeri noue.

În archidieceasa Sibiiu alegerea deputaților din cler se va face la 12/24 martie, iar a deputaților mireni la 17/29 martie. Scrutiniul alegerilor de deputați mireneși se va face la 24 martie (5 aprilie.)

✕ **Capela română din Paris**. Reparațiile capelei au început încă dela începutul iernei, cu gând ca să fie terminate pe Paști; au trebuit înse să fie întreprinse mai bine de două luni, din cauza frigului neașteptat și neobișnuit ce a fost acolo. Ele costă suma de 110,000 fr. și banii sânt depuși de guvern la o bancă, de unde se dă pe rând anteprenorului, amăsurat cu constatările făcute asupra lucrărilor de architect, sub controlul ambasadei române și a părintelui Severin. Biserica a avut nevoie de reparații radicale, mai ales la fațadă. Se va modifica de asemenea și interiorul ei, făcându-se strane, mobilându-se în stil ortodox, înălțându-se altarul, etc. Români din Paris așteptă sfârșitul reparațiilor, plini de încredere în supraveghierea pricepută a superiorului bisericeii.

✕ **Adunări învățătoroșci**. Despărțământul I al Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul X Brașov va ține adunarea sa generală la 2/14 martie în edificiul școlar din Satlung, sub presiunea dlui Ioan Dorca, secretar dl Nicolae Bârșan. Se vor ține și prelegeri teoretice și practice. — Reuniunea învățătorilor români gr. or. din despărțământul Făgăraș a ținut prima sa adunare generală tractuală în acest an în Făgăraș, la 12 martie n. sub presiunea dlui Nicolae Aron, secretar Ioan Berescu. Învățătorii N. Ludu, G. Tăllan, I. Popa și D. Chiușdea au ținut prelegeri teoretice și practice.

C E E N O U ?

✕ **Hymen**. Dl George Manu, absolvent de teologie, la 3/15 martie se va cunună cu dșora Florentina Têrnovean în Urseul-de-sus. — Dl Alesiu Cibu și dșora Eva Bran la 8 martie s'au cununat în Daia-română. — Dl Petru Alecsiu, absolvent de teologie, la 17 febr. s'a cununat cu dșora Ecatarina Manguica, fiica dlui Moise Manguica negustor în Broșteni. — Dl Ioan Duma, absolvent de teologie și dșora Ana Rusu, s'au cununat la 8 martie în Ida-mare. — Dl Nicolae Marianu, jude la tribunalul reg. în Szabadka, în 1 martie ș-a serbat cununia sa cu dșora Anica Nikolits de Szerbogrăd.

✕ **Șciri personale**. Archiducele Albrecht va reprezintă curtea din Viena la jubileul dela 10/22 al regelui Carol I. — Dni Eudocsiu Hurmuzachi și Iarcu Lupul, candidații partidului național din Bucovina, au fost aleși deputați în senatul imperial din Viena. — Dni dr. Ioan Manguica și dr. Alesandru Oros au făcut, censură de avocat în Budapesta.

✕ **Reuniunea femeilor române din Sibiiu** a ținut adunarea sa generală în duminica trecută sub presiunea dnei Maria Roman. Secretarul dl dr. Octavian Rusu a cetit raportul comitetului, din care se vede, că averea reuniunii s'a urcat peste 8000 fl. La propunerea comisunii în persoanele dnei Eugenia Vecerdea, dșorei Maria Popescu și a dlui G. Candrea s'a votat cassierei absolutoriu. În sfârșit dna presi-dentă mulțumi spriginul publicului prin termini aleși, la care respunse dl George Barițiu producând o emoție generală.

✕ **Asilele de copil în casa magnaților**. Luni s'a desbătut în casa magnaților proiectul de lege pentru înființarea asilelor de copii. În numele clerului r. c., proiectul a fost susținut la desbaterea generală de episcopul Schlauch, iar în numele aristocrației ungu-reșci catolice de contele F. Zichy. În numele sașilor

a fost combătut de episcopul evanghelic din Sibîiu dr. Teutsch. Dintre arhierii: români au vorbit ambii mitropoliți: Vancea și Roman, episcopii Mețian și Mihali, toți au respins proiectul. La votare numai cei doi mitropoliți și patru episcopi români, și episcopul evanghelic din Sibîiu, cu toți 7, au votat în contra și astfel proiectul a fost primit. La desbaterea pe paragrafi episcopii r. c. au făcut amendamente, dar numai o modificare stilară s'a primit. La desbaterea asta, românii n'au luat parte.

Damele române din Sibîiu, 42, au adresat la 10 martie a. c. mitropoliților I. Vancea și Miron Romanul, precum și episcopilor I. Mețian și dr. V. Mihalyi, cari în ședința din 9 martie a camerei magnaților au apărut interesele naționale față de proiectul de lege despre asilele de copii, o telegramă de felicitare.

Contra asilelor de copii *La Mărgita*, în Biharia, s'a convocat pe 13 l. c. o conferință a românilor din cercurile electorale: Carei din comitatul Sătmărm; Margita, Székelyhid și Biharia din comitatul Bihor și Nagykallo din comitatul Sabolciu. *La Arad* s'a convocat o conferință pe 12 l. c., dar poliția a oprit ținerea ei, din cauza că n'au dăruit următoarele avea să începă țergul de țără. O știre ce primim în momentul acesta ne anunță, că conferința totuși s'a ținut, asistând vr'o 2000 de oameni. Dl dr. George Popa a ținut un discurs, după care s'a primit protestul în contra proiectului de lege. Protopresbiterul Gurban a făcut apel pentru încheierea solidarității și curmarea tuturor neînțelegerilor din trecut. Advocatul Mihaiu Veliciu, aprobat din toate părțile, a exprimat recunoștința episcopilor români pentru atitudinea lor din casa magnaților, în deosebi episcopului Mețian, prin esmiterea unei deputațiuni din sinul conferinței. După conferință s'a și făcut o manifestație grandioasă pentru episcopul Mețian la reședința episcopescă.

"Silvania" institutul de credit și economii din Șimleu, ne-a trimis Analele sale de pe anul 1890. Din acestea scotem următoarele date: consiliul direcțiunii e compus astfel: președinte Alimpiu Barbolovici, membri George Aciu, Andrei Cosma, Daniel Delei, Florian Marcuș, August Marcuș. dr. Ioan Nichita, Simeon Oros, George Papp de Băsești, Ioan Serb, Ioan Vi-caș, Ioan Moldovan. Comitetul de reviziune: George Filep președinte, membri: Teodor Kőváry, Florian Ciocan, Vasile Marinceaș, Ioan Lengyel, Demetriu Suciu. Oficialii comitetului: director executiv Andrei Cosma, avocat Florian Marcuș, comptabil Ioan P. Lazar, cassar Augustin Marcuș, practicant Alimp. Moldovan. Bilanțul îl publicăm pe pagina din urmă a foii noastre. Din raportul dlui director executiv Andrei Cosma, aflăm că pentru scopuri de binefacere se propun 781 fl., din care sumă institutul se înscrie cu 201 fl. ca membru fondator la Asociațiunea transilvană, prima bancă română care ia o astfel de decisiune. Pentru școala de fete a Reuniunii femeilor române selăgene se propun 300 fl. Acționarii vor căpăta ca dividendă 8%.

Crisă ministerială în România. Ministerul Manu, primind în senat un vot de neîncredere, a dimisionat. Cu formarea noului cabinet a fost însărcinat președintele senatului, dl gen. Florescu. Etă noul minister: General Florescu președinte al consiliului, fără portofoliu; L. Catargiu interne; G. Vernescu, finanțe și ad-interim la justiție; Ilariu Isvorian domenii; C. Esarcu externe; G. D. Teodorescu culte; colon. I. Lahovari resbel; C. Olănescu lucrările publice. Noul minister îndată în prima ședință a camerei fu intimpinat cu un vot de blam; în urmarea acestuia camera sa disolvat, alegerile nouă vor fi la începutul lui aprilie.

Reuniunea română de agricultură. Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibîiului, va ține duminică în 3/15 martie 1891 în sala cea mare a școlii gr. ort. din comuna Poplaca o întrunire agricolă, la care se va discuta despre înființarea unei reuniuni rurale de credit, eventual și despre alte chestiuni. Inceputul la 12 ore din zi.

Bancă românească în Marămuș. Fruntașii români din Marămuș vreau să înființeze în Sighetul-Marmației o bancă românească cu numele: *Marămușana*. Acțiunile vor fi de câte 100 fl. și se vor plăti în timp de șase ani, în rate lunare de câte 1 fl. În privința asta se va ține conferință la 16 l. c. în Sighetul-Marmației.

Institute de credit și economii. *Furnica* din Făgăraș va ține adunarea sa generală în 7 aprilie. Din bilanțul publicat scotem următoarele date: capitalul social 30,000 fl., circulațiune 331,984 fl. 12 cr., profit curat 8233 fl. 22 cr. *Aurora* din Năsăud va ține adunarea sa generală în 22 martie. *Riu-reana* din Capolnoc-Mănăștur, comitatul Solnoc-Dobăca, își începe activitatea astăzi la 2/14 martie. — *Rodna veche* cu sediul în opidul cu acelaș nume, ne-a trimis bilanțul seu pe anul trecut; capitalul social 8000 fl., circulațiunea 8579 fl. 7 cr., profitul curat 708 fl. 19 cr. *Someșana* din Deș va ține adunarea sa generală în 22 martie. — *Crișana*, un nou institut de credit, se va înființa la Brad.

Neorolôge / *I. M. Codrescu*, întemeietorul revistei istorice și filologice din Iași *Buciumul Român*, a încetat din viață acolo, în etate de 54 ani. — *Dr. F. cav. de Miklosich*, renumitul slavist al secolului nostru, membru onorar al Academiei române, a murit la Viena, în 7 l. c., în etate de 76 ani. *Avram de Casan*, c. și r. colonel în retragere, a reposedat la Sibîiu în 5 martie, în etate de 57 ani. — *Ioan Cosma*, paroc și protopop gr. c. în Periceiu în Sălăgiu, a încetat din viață la 20 febr. în etate de 53 ani. — *Ioan Pop*, paroc gr. c. în Daia-română, a murit acolo la 3 martie, în etate de 33 ani. — *Pavel Erdebeni*, paroc gr. or. în Sân-Petru, a reposedat în etate de 48 ani.

Poșta redacțiunii.

Versurile: Au dispărut, T-ai uitat, Epigrame, Mai bine ați un ou, Musa română, Sôrtea etc. sânt atât de slabe, încât n'au meritat să plătești pentru ele scrisori recomandate. Nu ne mai trimite dar de aceste și te sfătuim să nici nu mai perzi timpul cu compunerea lor. Adună poezii și po-

vești populare, dar întocmai cum le spune poporul, fără să schimbi nici o literă, trimite-ni-le acele și le vom publica cu plăcere. Restul de abonament nu ne-a sosit.

Beins. Cântecule populare se vor publica.

E-i. Incercare copilărească.

Multe lacrimi, Mi-i dor, Mai lăsați-me, nu ating nivelul cerut.

Călimdarul săptămânei.

Diua sept.	Călimdarul vechiu	Calind. nou	Sorele
Dumin. lăsat de brânză, Ev. dela Matei 1 c. 6 gl. 8, inv. 8.			[res.] [ap.]
Duminică	3 Mart. Eutropi	15 Cristof	6 14 6 5
Luni	4 Cuv. Gerasim	16 Henrieta	6 12 6 6
Mărti	5 Mart. Conon	17 Gertrud	6 10 6 8
Mercuri	6 SS. 42 Muc. d. Amoria	18 Alexandru	6 8 6 9
Joi	7 Par. Vasile și Efre	19 Iosif	6 6 6 10
Vineri	8 Par. Teofilact	20 Hubert	6 4 6 12
Sămbătă	9 SS. 40 Muc. d. Sebas.	21 Benedict	6 2 6 14

„SILVANIA”, institut de credit si economii in Simleu.

CONVOCARIE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Silvania”, societate pe acțiuni, se invită în virtutea §-lui 20 din statute la

a III-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în **Șimleul-Silvaniei** la **23 martie 1891** st. n. înainte de me-
dăți la **10 ore** în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sânt :

1. Raportul anual al direcțiunei.
2. Raportul comitetului de reviziune asupra contului anual, al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Stabilitarea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Determinarea scopului spre care este a se întrebuința suma amintită în § 99 p. f.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență.
6. Alegerea consiliului de direcțiune.
7. Alegerea unui membru în comitetul de reviziune.
8. Eventuale propuneri din partea direcțiunei.
9. Emiterea a 3 membri pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 23 din statute, în sensul căruia „la adunarea generală au vot numai acționarii, cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sânt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu o zi mai înainte de adunarea generală au depus la direcțiunea institutului acțiunile sale, eventual și documentele de plenipotență.”

Acțiunile și eventualele documente de plenipotență sânt a se depune la direcțiunea institutului cel mult până la 22 martie st. n. 6 ore după me-
dăți.

Șimleul-Silvaniei, la 25 februarie 1891.

Direcțiunea.

Active Contul bilanțului pro 1890. Pasive.

Cassa în numerar	1547 54	Capital social	75000
Cambii de bancă escomptate	295281 84	Fondul de rezervă	4098 09
Imprumuturi de ipotecă	40558 32	Depuneri pentru fructificare	157714 94
Imprumuturi de obligațiuni	1938	Cambii de bancă reescompt.	98680 80
Electe	1524	Interese transitoare anticipate	4860 58
Realități	1797 84	Dividende neridicate	390 50
Mobiliar	979 96	Diverse conturi creditoare.	2837 69
după amortisare de 100/0	97 99	Profit curat	10780 04
Diverse conturi debitoare	830 22		
	354362 64		354362 64

Este.

Contul profitelor și perderilor.

Intrate.

Interese :		Interese :	
pentru fond. de rezervă	157 60	de la camb. de banc. esc.	16439 03
dep. spre fructif.	7527 39	credite ipotecari	2435 38
Spese :		credite de obligat.	86 57
salare și marce de pres.	3281 48	credite amanetari	118 84
chiria, tipărit., diverse	1337 37	efecte	9 90
Dare :		capitale depuse	6.—
directă	1252 44	Provișune	19095 72
10% după int. la depun.	278 91	Taxe :	3416 49
Amortisare din mobilar	97 99	de transcriere	19 45
Profit curat	10780 04	de cereri	752 19
	24713 22	Diverse	1429 42
			24713 22

Șimleul-Silvaniei, la 31 decembrie 1890.

A. Oosma m. p.
director executiv.

Aug. Marouș m. p.
cassier.

Ioan P. Lazar m. p.
comptabil.

Acest bilanț esaminându-se și confronându-se cu registrele auxiliari și principali, sânt aflat în consonanță cu acelea și esact.

Șimleul-Silvaniei, la 25 februarie 1891.

Membrii direcțiunei :

Alimbin Barbolevioiu m. p. **George Pop de Băsesoi** m. p. **Ioan Vioașin** m. p.
președinte. **Florian Marouș** m. p. **Daniel Dellei** m. p. **dr. Ioan Mohita** m. p.
Ioan Serbu m. p. **Ioan Moldovan** m. p. **George Aoiu** m. p.
Membrii comitetului de reviziune :
George Filip m. p. **Florian Goolan** m. p. **Demetria Suolu** m. p.
președinte. 2 (1—1)